

Filskov Kirke og Grindsted Kirke.

Søndag d. 2. juni 2019 kl. 9.00 og 11.00.

Egil Hvid-Olsen.

Prædiken til 6. søndag efter påske, Joh. 15,26-16,4, 1. tekstrække.

Salmer.

DDS 722 "Nu blomstertiden kommer".

Dåb i Grindsted: DDS 447 "Herren strækker ud sin arm".

DDS 449 "Vor Herre tar de små i favn".

DDS 294 "Talsmand, som på jorderige".

- - -

DDS 582 "At tro er at komme".

Altergang: DDS 438 + 439,1.

Grindsted: DDS 466 "Vor Herres Jesu mindefest".

DDS 288 "Drag ind ad disse porte".

Tekstlæsninger.

Denne hellige lektie skriver profeten Haggaj: Gå i gang, for jeg er med jer, siger Hærskarers Herre. Det var den pagt, jeg sluttede med jer, da I drog ud af Egypten, og

min ånd bliver hos jer. Frygt ikke! Dette siger Hærskarers Herre: Det varer kun kort tid, så vil jeg få himlen og jorden til at skælve, havet og det tørre land. Jeg vil få alle folkene til at skælve, så de kommer med deres skatte; jeg fylder dette hus med herlighed, siger Hærskarers Herre. Mit er sølvet, og mit er gullet, siger Hærskarers Herre. Husets kommende herlighed bliver større end den tidligere, siger Hærskarers Herre. På dette sted giver jeg fred, siger Hærskarers Herre. (*Haggajs Bog 2,4b-9*).

Epistlen skriver apostlen Peter i sit første brev: Vær besindige og årvågne, så I kan bede; først og fremmest skal I holde fast ved den indbyrdes kærlighed, for kærlighed skjuler mange synder. Vær gæstfrie mod hinanden uden tværhed. Som gode forvaltere af Guds mangfoldige nåde skal enhver af jer tjene de andre med den nådegave, han har fået. Den, der taler, skal tale med ord fra Gud; den, der tjener, skal tjene med den kraft, Gud giver, for at Gud i alle ting må blive herliggjort ved Jesus Kristus. Æren og magten er hans i evighedernes evigheder! Amen. (Første Petersbrev 4,7b-11).

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus sagde: »Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig. Men også I skal vidne, for I har været med mig fra begyndelsen. Sådan har jeg talt til jer, for at I ikke skal falde fra. De skal udelukke jer af synagogerne, ja, der kommer en tid, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved tjener Gud. Og det skal de gøre, fordi de hverken har kendt Faderen eller mig. Men sådan har jeg talt til jer, for at I, når den tid kommer, skal huske på, at jeg har sagt det til jer. Men jeg sagde det ikke til jer fra begyndelsen, fordi jeg var hos jer.« (Johannesevangeliet 15,26-27 ; Johannesevangeliet 16,1-4).

Prædiken.

”Der kommer en tid, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved tjener Gud.”

Det er voldsomme sager, Jesus advarer om. Men faktisk opstod der egentlige kristenforfølgelser et par hundrede år efter, at kirken var blevet til. I første omgang blev romere og jøder provokeret af, at kristne anså deres tro for at være den eneste sande. Det blev ikke bedre af, at denne overbevisning fik kristne til at nægte at tilbede den romerske kejser, som af romerne blev anset for at være guddommelig. De kristnes benægtelse af kejserens særlige status kunne let forstås som et politisk oprør mod overherredømmets øverste repræsentant.

I de første århundreder blev kristendommen dog ikke direkte forbudt ved lov. Alligevel kunne en dommer dømme en kristen til døden, hvis en privat anklager sagsøgte vedkommende for at tro på den kristne Gud. Da kunne den anklagede kun undslippe henrettelse ved at afsværge sig sin tro. Sådan var forholdene, indtil der i det tredje og fjerde århundrede brød egentlige forfølgelser ud, fordi kristendommen på det tidspunkt blev forbudt i Romerriget. Den voldsomme fremfærd gjorde mange til martyrer, hvilket skabte sympati og interesse for de kristne, så flere lod sig døbe. Til sidst måtte de romerske kejsere indse, at de kristne ikke kunne udryddes. Derfor ændrede de loven igen.

At folk kan blive forfulgt, fordi de tilhører den kristne kirke, lyder meget fremmed for os danskere, der frit kan både komme i kirke og blive væk. Forældrene til de tre piger, der lige er blevet døbt, løber ingen risiko på deres børns vegne. Tværtimod er dåben et tegn på Guds kærlighed. Det er først, når andre anser kristendommen for at være forkastelig, at dåben kan blive farlig, fordi den kategoriserer den døbte som kristen.

Her til lands risikerer man dog ikke andet som døbt og kristen end at blive hånet enten af medlemmer af Ateistisk Selskab eller af deres meningsfæller. Ateistisk Selskab er en forening bestående af folk, der ikke tror på en gud. Deres hån har det imidlertid med at være så fladpandet, at den er svær at tage alvorlig. Selskabets nuværende og tidligere formand har udgivet en bog, der retter sig mod unge mennesker. Dens titel er ”Du er jo ateist!” og i et klip på Youtube forklarer den ene af forfatterne, standupkomikeren Anders Stjernholm, at den kvalificerer religionsdebatten. Det er en påstand, der bliver modsagt ganske grundigt af et tilfældigt udpluk fra bogen som det her:

”Det ene liv er da et fedt koncept ... Du har kun én eksistens. Og den varer på denne tid ca. 80 år. Hvilket ikke er helt dårligt. Tilmed er det 80 år med rimelig kaffe og udmærket underholdning. Faktisk er det ikke nogen dårlig deal: Du lever på den allerfedeste planet ... Du er et menneske - den klart sjoveste livsform, man kan blive ... Delfiner hygger sig også OK, men de er ikke i nærheden af at lave videoer - eller bare spille kort ... Og tilmed er du født i en vildt spændende tidsalder. Du kunne være blevet født i Middelalderen, hvor det var svært at komme til at læse noget som helst ... at komme nogen steder ud over din egen egn ... meget sjældent skete der noget som helst i de 50-60 år, du traskede rundt og hakkede løs i jorden for at få noget at spise. Nej, du er født i det 20. eller 21. århundrede. Hvor mennesker over hele verden endelig har opdaget hinanden. Og kommunikerer med hinanden! Vi opdager, at vi ser ens ud, kan lide at spise mange af de samme ting ... Du har 80 år at gøre godt med. Hvad vil du bruge dem på? At vise din underdanighed over for en almægtig skaber, som ingen nogensinde har set, hørt, bevidnet eller oplevet i nogen form? ... Eller vil du bruge din nysgerrighed og energi på noget, du kan opnå inden for din levetid? Vi anbefaler det sidste”. Citat slut.

Hvis det er udtryk for en kvalificering af religionsdebatten, ser det godt nok sort ud! Der er i hvert fald ikke megen eksistentiel dybde i de to forfatteres konstatering af, at man bare skal leve livet, så længe man har det. Nogen særlig præcis beskrivelse af det at tro leverer de heller ikke, for tro er ikke, at vise ”underdanighed over for en almægtig

skaber”. Sådan kunne man til nød beskrive islam, fordi ordet ”islam” betyder ”underkastelse”. Men også i muslimers tro ligger der mere, end man kan sætte på en hurtig formel.

Den største trussel fra Ateistisk Selskab og dets tilhængere er, at de dyrker uvidenheden og konsekvent nægter at sætte sig ind i, hvad det er, troende mennesker rent faktisk tror på. De har absolut ingen sans for forskelligheder og detaljer, fordi det ville udfordre deres simple forståelse af religion og tro som hjernevask. De populistiske ateister kvalificerer ikke nogen som helst debat, fordi de er overbevist om, at de besidder sandheden. På den måde tager deres fundamentalistiske ateisme samme form som det, de tror, de angriber. De repræsenterer en sekterisk overbevisning, der har travlt med at lægge afstand til alle, der ikke mener det samme som dem. På den måde ligner de romerne, der i sin tid mistænkeliggjorde de kristne.

Der findes dog bestemt også velovervejede ateister. Folk, der slås med store, eksistentielle spørgsmål, og som ikke kan hvile i troen på Gud, selvom nogle af dem ville foretrække det. Men som i så mange andre tilfælde overdøves disse seriøse fortalere af populistere.

Problemet med den populistiske ateisme er, at den er temmelig udbredt. Rigtig mange danskere har en forestilling om, at man som kristen skal anse Gud for at være en hyggelig, gammel julemandslignende gubbe, at man skal anse denne gubbe for at have bygget universet på seks dage, at de første mennesker, han skabte, hed Adam og Eva, og at hele menneskeheden nedstammer fra disse to mennesker, fordi de spiste af en frugt, der på magisk vis gav dem den indsigt, der siden har været særlig for mennesker, men at den guddommelige gubbe smed dem ud af Edens Have, netop fordi de havde delt denne frugt. Desuden mener mange, at man, hvis man vil være kristen, skal være overbevist om, at Jesus kun kan være Guds Søn, såfremt hans mor var jomfru.

For nogle uger siden var jeg på et kursus for beredskabspræster. Her holdt en psykolog foredrag om, hvordan særlige forståelser af kristendommen kan have uheldige

konsekvenser. Hun viste en tegning af Gud, der lignede en sød, gammel bedstefar. Ved siden af ham stod Adam og Eva. Det var en syvårig pige, der havde tegnet tegningen, og alt var godt, for hun gengav den forståelse af Gud og den gammeltestamentlige tekst om Edens Have, som man må forvente af en pige på syv år. Men, oplyste psykologen, i forbløffende mange tilfælde ændrer denne forestilling sig ikke blandt danskere. Selv som voksne fastholder mange altså billedet af Gud som en sød, gammel bedstefar. Psykologen konstaterede direkte, at ”danskerne har en gudsforståelse, der ikke er alderssvarende”. Det kan faktisk have ret omfattende konsekvenser. Sker der pludselig noget, der får voksne med barnetro til at tænke lidt dybere over, hvad Gud er for en størrelse, er der ikke noget at sige til, at de må forkaste den gudsforståelse, de har haft indtil videre. Problemet er bare, at de ikke har noget andet at sætte i stedet for, og da er det nemt at reagere som de populistiske ateister og lægge afstand til troende mennesker. Alternativet er da også en hel del mere besværligt, for det vil kræve, at man sætter sig ind i, hvad kristendom er. Det kan man gøre ved at læse relevante bøger og måske tilmed gå jævnlige i kirke. Problemet er bare, at mange vil skamme sig over det, fordi vi ofte ser på os selv med andres øjne. ”Hvad vil folk dog ikke tænke?”, spørger vi os selv. Hvis man har en bog om kristendom liggende fremme på sofabordet eller hvis man går i kirke, kan andre måske tro, at man hører til blandt dem, der bliver latterliggjort af de populistiske ateister. Men man vil jo ikke være én, der – med ordene fra ateismebogen - viser sin ”underdanighed over for en almægtig skaber”; i hvert fald ikke, når skaberen er en gammel gubbe med langt, hvidt skæg. Selvom det har vist sig, at man har været det i årevis, vil man ikke længere være naiv og barnlig, og så er det jo fristende at melde sig i koret, der latterliggør andre, som man anser for at være sådan, som man selv var indtil for nylig.

”Der kommer en tid, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved tjener Gud.” Sådan advarede Jesus de første kristne.

I vore dage lader det til, at forfølgelsen her til lands kommer indefra; fra den gudsforståelse, som psykologen betegnede som ”ikke alderssvarende”. Med en barnlig tro risikerer vi at kaste os i armene på de populistiske ateister, når vores forståelse af Gud som en gammel, venlig gubbe pludselig viser sig ikke er være brugbar. På den måde bliver vi vores egne farligste forfølgere. Vil vi forhindre det, må den enkelte døbte gøre op med sig selv, om man måske skulle undersøge lidt grundigere, hvad det egentlig er for en Gud, kristendommen forkynder. Det er ikke nogen let sag, og derfor kan det være fristende at lade sig dumpe ned i den populistiske ateismes bedrevidenhed, hvor man frit og ansvarsløst kan latterliggøre andre. Men i det lange løb er der ikke nogen vej udenom, hvis man reelt ønsker at blive klogere på, hvad det er for et budskab om Gud, kristendommen formidler, og hvilken rolle man selv spiller i Guds øjne.

Vælger man at kaste sig ud i blandt andet kirkegang, kan man glæde sig over, at det i hvert fald ikke endnu er forbundet med livsfare, sådan som det var i kirkens første århundreder.

Amen.